Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2019-2024

Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων
Ο Πρόεδρος

24.1.2024

Κύριο Johan Van Overtveldt
Πρόεδρο
Επιτροπή Προϋπολογισμών
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Θέμα: Γνωμοδότηση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον προϋπολογισμό του 2025 – Τμήμα III (2023/2220(BUI))

Αξιότιμε κύριε πρόεδρε,

Στο πλαίσιο της διεξαγόμενης διαδικασίας, η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων ανέλαβε να υποβάλει γνωμοδότηση στην επιτροπή σας. Κατά τη συνεδρίασή της στις 29 Νοεμβρίου 2023, η επιτροπή αποφάσισε να διαβιβάσει τη γνωμοδότηση υπό μορφή επιστολής.

Η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων εξέτασε το ζήτημα στη συνεδρίασή της στις 24 Ιανουαρίου 2024[1]. Κατά την εν λόγω συνεδρίαση, αποφάσισε να καλέσει την Επιτροπή Προϋπολογισμών, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις.

Με εκτίμηση,

Robert Biedroń

[1] Ήταν παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία οι βουλευτές: Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Ελένη Σταύρου, Rainer Wieland, Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo, Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión, Christine Anderson, Lívia Járóka, Andżelika Anna Możdżanowska και Maria Veronica Rossi.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων και η εξάλειψη των ανισοτήτων είναι μία από τις αξίες στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι η Ένωση έχει δεσμευτεί να προωθεί την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις δράσεις της, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 ΣΛΕΕ·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει ζητήσει επανειλημμένα από την Επιτροπή να προωθεί και να εφαρμόζει την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, τη συνεκτίμηση της ισότητας των φύλων στον προϋπολογισμό και τη διενέργεια αξιολογήσεων επιπτώσεων ανάλογα με το φύλο σε όλους τους τομείς πολιτικής της Ένωσης·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων στην Ένωση έχει επηρεαστεί ιδιαίτερα από τις πολλαπλές κρίσεις που αντιμετωπίζει η Ένωση, από τις οποίες πλήττονται δυσανάλογα οι γυναίκες, όπως ο πόλεμος και η χρήση σεξουαλικής βίας ως πολεμικού όπλου, η αύξηση της έμφυλης και της ενδοοικογενειακής βίας, οι περιορισμοί της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και των συναφών δικαιωμάτων, η οπισθοδρόμηση όσον αφορά τα δικαιώματα των γυναικών, καθώς και το επίμονο μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προϋπολογισμοί δεν είναι ποτέ ουδέτεροι ως προς το φύλο και, ως εκ τούτου, πρέπει να καταρτίζονται με σαφή στόχο την επίτευξη της ισότητας των φύλων, την καταπολέμηση των διακρίσεων και τον στόχο της συμπερίληψης όλων και των ειδικών αναγκών τους, περιλαμβανομένων των γυναικών και των κοριτσιών σε όλη τους την πολυμορφία, καθώς και την προώθηση της οικονομικής χειραφέτησης των γυναικών, μέσω μιας απτής δέσμευσης για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διακρίσεις πρέπει να εξαλειφθούν και να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά από τα κράτη μέλη και την ΕΕ και ότι ένα αυξανόμενο ποσοστό του προϋπολογισμού της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ και των επενδύσεων σε υψηλής ποιότητας και προσβάσιμες δημόσιες υπηρεσίες φροντίδας, πρέπει να σχεδιάζεται έτσι ώστε να δημιουργεί νέες, ίσες ευκαιρίες στην αγορά εργασίας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ που διοικούνται από γυναίκες, στοχεύοντας παράλληλα στην επίτευξη ενός κοινωνικού μοντέλου ισότιμης συμβολής στην παροχή φροντίδας και στο οικογενειακό εισόδημα (qual carer - and equal-earner)·

1. υπογραμμίζει ότι η διάσταση του φύλου πρέπει να ενσωματώνεται και να αξιολογείται στον κύκλο του προϋπολογισμού και σε όλα τα προγράμματα, σε όλα τα στάδια, και εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο στόχος αυτός δεν έχει ακόμη επιτευχθεί· ζητεί τη συστηματική και υποχρεωτική συλλογή, αναφορά και αξιολόγηση συγκρίσιμων δεδομένων ανά φύλο, προκειμένου να καταστούν δυνατές οι υποχρεωτικές εκτιμήσεις επιπτώσεων ανά φύλο σε όλους τους τομείς πολιτικής της Ένωσης, ιδίως για την πλήρη ανάλυση των αποτελεσμάτων στο πλαίσιο της μεθοδολογίας για την ισότητα των φύλων·

2. τονίζει ότι η διάσταση της ισότητας των φύλων και οι στόχοι που σχετίζονται με το φύλο θα πρέπει να ενσωματωθούν σε όλους τους τομείς πολιτικής και τα προγράμματα

της ΕΕ· επαναλαμβάνει, ως εκ τούτου, το αίτημά του για την εφαρμογή της συνεκτίμησης της διάστασης του φύλου σε όλα τα στάδια της διαδικασίας του προϋπολογισμού, καθώς και για τον προσδιορισμό των σχετικών γραμμών του προϋπολογισμού, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική παρακολούθηση της συμβολής του προϋπολογισμού της ΕΕ στην ισότητα των φύλων και η επανεξέταση όλων των προγραμμάτων και των δαπανών από την άποψη της διάστασης του φύλου·

3. τονίζει την ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης της μεθοδολογίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παρακολούθηση της ισότητας των φύλων, η οποία δεν θα πρέπει απλώς να προσδιορίζει τις δράσεις με αντίκτυπο στα φύλα σε ορισμένα προγράμματα της ΕΕ, αλλά και να παρακολουθεί τον συνολικό όγκο χρηματοδότησης που διατίθεται για την ισότητα των φύλων στον προϋπολογισμό της ΕΕ·

4. επαναλαμβάνει την ανάγκη να ενισχυθεί το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) με το αναγκαίο προσωπικό και προϋπολογισμό, ώστε να είναι σε θέση να εκτελεί τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί και να αντιμετωπίσει την απότομη αύξηση των αιτημάτων για τεχνική βοήθεια σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου· υπενθυμίζει ότι το EIGE διαδραματίζει καίριο ρόλο στην ανταλλαγή πολύτιμων γνώσεων σχετικά με την κατάσταση της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων των γυναικών στην ΕΕ και εμπειρογνωμοσύνης σχετικά με την πολιτική, την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και την ανάλυση που λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου· αναγνωρίζει την αξία της ετήσιας έκθεσης του EIGE, η οποία επιτρέπει στα κράτη μέλη να εξετάζουν τις υποκείμενες πτυχές που εμποδίζουν την ισότητα των φύλων· σημειώνει ότι το EIGE αντιμετωπίζει διαρκώς αυξανόμενα αιτήματα για τις υπηρεσίες του και υπογραμμίζει ότι η υποχρηματοδότηση και η υποστελέχωση του EIGE δεν συνάδουν με τους στόχους και τις αξίες της Ένωσης· επιπλέον, επισημαίνει ότι η διόρθωση των ανησυχητικών τάσεων που αναδεικνύει το EIGE θα βοηθήσει την ευρύτερη ευρωπαϊκή οικονομία να καταστεί πιο ανταγωνιστική, αποτελεσματική και ανθεκτική· τονίζει ότι είναι σημαντικό να αξιοποιηθούν τα υφιστάμενα εργαλεία που έχει αναπτύξει το EIGE, όπως η εργαλειοθήκη του για τη συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου στον προϋπολογισμό σε όλα τα στάδια της αξιολόγησης, της εφαρμογής και της παρακολούθησης στα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία·

5. εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη ειδικών γραμμών του προϋπολογισμού για μέτρα αφιερωμένα στην ισότητα των φύλων και τονίζει τη σημασία της αύξησης της χρηματοδότησης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας στο πλαίσιο του σκέλους DAPHNE, καθώς και της ισότητας των φύλων και της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στο πρόγραμμα CERV· ζητεί, ειδικότερα, αυξημένη χρηματοδότηση για τις γυναίκες που προσπαθούν να διαφύγουν από τον πόλεμο στην Ουκρανία, οι οποίες διατρέχουν σημαντικό κίνδυνο βίας· υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν ειδικά κονδύλια του προϋπολογισμού που σχετίζονται με το φύλο, καθώς και σαφή δεδομένα σχετικά με τη χορηγούμενη χρηματοδότηση· επαναλαμβάνει ότι αυτή η πρακτική θα πρέπει να ακολουθείται για όλα τα προγράμματα που περιλαμβάνουν στόχους σχετικούς με την ισότητα των φύλων, όπως το EKT +, και ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη βία κατά των γυναικών στον κυβερνοχώρο σε αυτό και σε άλλα συναφή οριζόντια προγράμματα·

6. τονίζει τις ανησυχητικές και ολοένα και εντονότερες αντιδράσεις κατά της ισότητας

των φύλων, του κράτους δικαίου και των δικαιωμάτων των γυναικών, καθώς και τη σημασία των μέσων της ΕΕ για την αύξηση της ευαισθητοποίησης και την καταπολέμηση της κατάστασης αυτής· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν συμπεριέλαβε ειδικό πρόγραμμα για την ισότητα των φύλων στην πρότασή της για τον προϋπολογισμό· εκφράζει εκ νέου την ανησυχία του για τη σύνδεση μεταξύ των επιθέσεων κατά του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των αντιδράσεων κατά της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων των γυναικών·

7. καλεί την Επιτροπή να αυξήσει τα κονδύλια του προϋπολογισμού για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) στο πλαίσιο των υφιστάμενων προγραμμάτων, ιδίως εκείνες που ασχολούνται με τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και τα συναφή δικαιώματα (SRHR), συμπεριλαμβανομένης της παροχής και διευκόλυνσης της πρόσβασης σε ασφαλή και νόμιμη άμβλωση, και όσες εργάζονται για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στα θύματα, επαναλαμβάνει τις εκκλήσεις του προς την Επιτροπή να ενισχύσει το κράτος δικαίου και να διασφαλίσει ότι τα κονδύλια της ΕΕ δεν διατίθενται σε καμία οντότητα που εμπλέκεται σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως των μειονοτήτων, και σε παραβιάσεις του κράτους δικαίου, οι οποίες έχουν αντίκτυπο στις ελευθερίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και των συναφών δικαιωμάτων·

8. τονίζει ότι οι ανησυχίες για την ισότητα των φύλων απουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό από τους πυλώνες της πράσινης μετάβασης και του ψηφιακού μετασχηματισμού του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, κάτι που αποτελεί μια χαμένη ευκαιρία για την αποτελεσματική ενσωμάτωση της ισότητας των φύλων στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο πρόεδρος δηλώνει, υπό την αποκλειστική του ευθύνη, ότι δεν έλαβε εισηγήσεις από οντότητα ή πρόσωπο που πρέπει να επισημανθεί στο παρόν παράρτημα δυνάμει του άρθρου 8 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού.